

1. PREDMET I PODRUČJE PRIMJENE

Predmet procedure je utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila kategorija N i O kod kojih je učinjena preinaka u međuosovinskom razmaku. Ova procedura odnosi se na ispitivanje novih i rabljenih vozila N i O kategorije s osobitom pozornošću na pravilnu konstrukcijsku izvedbu šasije, kočnih vodova, kardanskog vratila i ostalih elemenata vozila koje je potrebno preinačiti prilikom promjene međuosovinskog razmaka vozila.

Preinake za koje je predviđena ova uputa:

- skraćivanje međuosovinskog razmaka pomicanjem šasije;
- skraćivanje međuosovinskog razmaka pomicanjem stražnje osovine ili osovina;
- skraćivanje međuosovinskog razmaka izrezivanjem dijela šasije između osovina;
- produljivanje međuosovinskog ubacivanjem dijela šasije između osovina;

2. ZAKONSKI OKVIRI

Za primjenu ove procedure koriste se slijedeći Zakoni i Pravilnici:

- Zakon o osnovama sigurnosti saobraćaja na putevima u Bosni i Hercegovini («Službeni glasnik BiH», br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09 i 48/10);
- Pravilnik o certificiranju vozila i uvjetima koje organizacije za certificiranje vozila moraju ispuniti («Službeni glasnik BiH», br. 41/08);
- Pravilnik o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07);

3. POTREBNA DOKUMENTACIJA

- dokaz o vlasništvu vozila (prometna dozvola, račun, itd.);
- dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila;
- dokaz o ispravnosti kočione instalacije;
- kopiju Potvrde o ispitivanju vozila, ako je vozilo već ranije pristupilo nekoj vrsti ispitivanja;
- osobni dokument podnosioca zahtjeva (osobna karta, puovnica ...);
- odvage vozila prema Proceduri za vaganje vozila (I-PR-026);
- izjavu izvođača radova da su preinake izvedene poštujući pravila struke i upute proizvođača vozila;
- preslik odgovarajućih dijelova iz uputa nadograditeljima proizvođača vozila.
- tehničku dokumentaciju kojom se ukratko opisuju izvršene preinake i koja obuhvaća:
 - a) ime nadograditelja;
 - b) kratki opis radova ;
 - c) nacрте koji prikazuju promjene na vozilu (šasija, ojačanja, dodatni nosivi elementi...);
 - d) ukoliko su korišteni postupci zavarivanja glavne šasije potrebno priložiti Certifikat zavarivača koji je izvodio zavarivanje šasije;
 - e) specifikaciju dopuštenih masa i statički proračun opterećenja vozila;
 - f) specifikaciju mehaničkih svojstava korištenih materijala i vijaka;

- g) opis promjena na pogonskom vratilu, kočnoj i električnoj instalaciji (produljenje ili skraćenje cjevovoda/kablova/vratila) uz suglasnost odnosno preporuke proizvođača vozila;
- h) ispitivanje zavara na zahtjev ovlaštene organizacije;
- i) dozvole za preinaku od proizvođača vozila, ukoliko je takva dozvola potrebna.

4. POTREBNA OPREMA I UVJETI ZA PREGLED VOZILA

Ispitno mjesto mora imati slijedeću opremu, prostor i literaturu, bez izuzetka:

- prostor za pregled vozila s kanalom za pregled donjeg postroja vozila minimalne dužine 8 metara;
- priručni mehaničarski alat;
- mjernu traku minimalne dužine 10 m;
- mjernu traku dužine 2 m;
- minimalno jedan ormar za smještaj radne i mjerne opreme;
- pomično mjerilo;
- pokretnu svjetiljku maksimalnog napona 24 V;
- džepnu svjetiljku;
- digitalni fotoaparati;
- literaturu sa podacima o tipovima, varijantama i verzijama vozila sa pripadajućim im tehničkim karakteristikama;
- informatičku i tehničku podršku za vođenje evidencije o pregledanim vozilima.

5. PROCEDURA

Prijem vozila i dokumentacije obavlja se na ispitnom mjestu prema OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001).

Podnosilac zahtjeva za ispitivanjem dužan je vozilo dovesti tehnički ispravno i u čistom stanju.

Pregled se obavlja na za to predviđenoj tehnološkoj liniji ispitnog mjesta, a dio pregleda izuzetno se može obaviti izvan tehnološke linije.

Redoslijed operacija

Prvi korak bez obzira na vrstu preinake je utvrđivanje tehničkih podataka prema Proceduri za utvrđivanje tehničkih karakteristika vozila – podaci se upisuju na za to predviđeno mjesto na obrascu za ispitivanje vozila kategorije N ili O prema navedenoj proceduri.

S obzirom da će se najčešće raditi i o drugim preinaka, jer se promjena međuosovinskog razmaka obično obavlja kao priprema za odgovarajuću nadogradnju, odgovarajuće se primjenjuju uvjeti iz ostalih Procedura za ispitivanje vozila i Uputa za ispitivanje vozila.

Za vozila na kojima je promijenjen međuosovinski razmak, potrebno je posebnu pozornost obratiti da su radovi izvedeni u skladu s Uputama proizvođača vozila i općim pravilima struke. Potrebno je, ukoliko postoje, pregledati najmanje slijedeće elemente:

- izvedbu zavara;
- poprečne nosače na glavnoj šasiji;

- ojačanja na rezu glavne šasije;
- kočnu instalaciju;
- kardansko vratilo;
- električnu instalaciju;

Utvrđeno stanje se bilježi na Obrazac za promjenu međuosovinskog razmaka (I-OBR-036).

Osim navedenog prilikom snimanja vozila potrebno je provjeriti njegovu tehničku ispravnost i sukladnost sa zahtjevima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).

Obaviti fotografiranje svih pločica i naljepnica s podacima, elemenata koji su bili predmet ispitivanja (zavari, ojačanja, kardansko vratilo...), eventualnih nedostataka i cijelog vozila za Potvrdu o ispitivanju.

6. ZAVRŠNA DOKUMENTACIJA

Kriteriji i uvjeti za udovoljavanje vozila su slijedeći:

- vozilo mora udovoljavati svim uvjetima Pravilnika o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koju moraju imati vozila i o osnovnim uvjetima koje moraju ispunjavati uređaji i oprema u saobraćaju na putevima («Službeni glasnik BiH», br. 23/07 i 54/07).
- vozilo mora udovoljiti uputama proizvođača vozila, tehničkim pravilima struke i zahtjevima primjenjivih Procedura i Uputa za ispitivanje vozila

Ukoliko vozilo udovoljava gore navedenim kriterijima vlasniku vozila se izdaje Potvrda o ispitivanju vozila sukladno OSNOVNOJ PROCEDURI ZA ISPITIVANJE I CERTIFICIRANJE VOZILA (I-PR-001). Potvrda se izdaje bez vremenskog ograničenja i vrijedi do izmjene tehničkog stanja vozila.

Ukoliko vozilo nije udovoljilo potrebnim uvjetima ili ukoliko nije priložena sva potrebna dokumentacija, vlasniku/korisniku vozila se uručuje pisana obavijest s popisom nedostataka dokumentacije koju treba priložiti.

PRILOZI:

- Prilog 1. – Obrazac za ispitivanje vozila N (OBR-006)
- Prilog 2. – Obrazac za ispitivanje vozila O (I-OBR-039 i I-OBR-040)
- Prilog 3. – Obrazac za promjenu međuosovinskog razmaka (OBR-036)